

Olena Huseinova

Runoja - Poems - Вірші

RUNO
KUU●

**Funded by
the European Union**

Painettu Virossa, Ecoprint 2022

ISBN 978-952-65026-2-5 (pehmeäkantinen)

ISBN 978-952-65026-3-2 (PDF)

Sisällys

Runoja.....	7
Poems.....	19
Bipuni.....	30

Olena Huseinova

Runoja

Kääntäneet Matti Kangaskoski ja Natalya Bekhta

Valentine

Hän oli kirkas-kirkas kuin lapsi.

Tyttö joka pujottaa langan neulansilmästä
ensimmäisellä yrityksellä.

Kirjoittaa Twitteriin että uutiset Syyriasta
muuttuvat päivä päivältä kauheammiksi.

Kutsuu ystävättärensä pyjamapartyyn,
ja kun he leipovat vaniljapullia,
hän nukahtaa sohvalle.

Unen läpi hän kuulee kuinka ystävät juoruavat
hänen Disneypaidoistaan
ja platonisista rakkaussuhteistaan.

Hän menee patikoimaan ison koiran kanssa
harmaan kuin pohjoinen kesä.

Hän antaa leivästään puolet koiralle
ja puhuu siitä, mistä vaikenen pyjamapartyssä.

Hän tulee pärjäämään hyvin –

läpinäkyvine kämmenineen, sinisine silmineen, lasten leikkeineen.

Vaikka mitä helvetin merkitystä sillä on, miten hän pärjää?

Piirrän liidulla viivan hänen ympärilleen:

– Pysy paikallasi.

Kerrostalon ylimmässä kerroksessa

kaupungissa kaukana täältä.

Keinu kuin kehdoissa.

Suutele öljyä jalkapöydänluissasi.

Oikeanpuoleista, vasemmanpuoleista.

1993. Toukokuu.
Oli sellainen juna –
pitkä ja pölyinen.
Hengitti päällesi hikisillä vuodevaatteilla
ja mustalla teellä.
Sillä matkustit.
Vastapäinen ikkuna
Makuuvaunun
Ylemmän ja alemman
Sängyn välissä
Musta kuin suu
jonka hampaita ei koskaan pesty.
Mitä jos, ajattelit,
ne alkavat ampuu juuri nyt.
Ja osuvat ikkunaan
Ylemmän ja alemman
Sängyn välissä.
Tuolla ikkunan takana, pellolla
Alkavat ampuu
Jollakin
Tarkkuusaseella
Tai vähemmän tarkalla
Ja osuvat.
Mitä sitten tapahtuu

Ylemmän ja alemman
Sängyn välissä?
Mutta mitään
Ei pellolla näkynyt.
Tai ainakaan siellä ei ollut ketään.
Tai ainakaan et huomannut
Et häntä, etkä hänen
Asettaan.
Juna jatkoi kulkemistaan
Pitkänä ja pölyisenä
Raiteet
Keinuttivat sen uneen.
Ikkuna sulki suutaan
Ylemmän ja alemman
Sängyn välissä.
Ja niin myös sinun silmäsi sulkeutuivat.

Pinnalla

1.

älä viivyttelä

kaupungissa, josta vesi on katoamassa.

älä viivyttelä

kadulla, jolta naapurit ovat kadonneet.

älä viivyttelä

talossa, jossa kaikkea säilytetään.

ja talosta, jonka pohjalla kaikki lepää,

ole ensimmäinen, joka pakenee

älä käytä sanaa ”paeta”

ylitä raja aivan kuin näkisit sen

ole myöhässä

vuodella, tai vielä parempaa, kahdella

jätä Kielcen verilöyly väliin.

ole ajoissa bikini-ensi-illassa.

älä seuraa hänen uraansa,

hänen savukkeitaan ja pillereitään,

älä puhu hänen kanssaan vedestä

tuntemattomaksi älä häntä nimitä

älä koske hänen tukkaansa

keltaiseen kuin ruoho

älä kuvittele että tämä on
Ritan Mashan Alinan tukkaa
tai kahdenkymmenenviiden muun
tai kolmensadanneljänkymmenen muun
tai neljänsadankolmen muun
tai neljänsadankymmenen muun.

2.

vain maaliskuussa

vain helmikuussa

auringonnousun aikaan

voi kerätä

makeaa maitoa

emaliseen maljaan

kaataa sisään

sokeria suolaa soodaa vaniljaa

rikkoa munat

-

tekeytyy tekeytyy

paistuu rapeaksi

vain helmikuussa

vain maaliskuussa

3.

Ruohon ja tuulen jumala

etsi ystäväilleni

heidän autojensa takaluukuista

puolessa tunnissa pakattujen

laukkujen taskuista

isoäidin ja isoisän hääkuva

– menivät naimisiin elokuussa 1939 –

MHI-perintölusikat,

hopeaisiksi kiillotetut,

Gidazepameja,

Olenka-suklaata,

passi, avioliittotodistus,

arnejalippu,

unikko, muisti,

luminen aaria.

Kaikkien valtateitten ja risteysten jumala

etsi muillekin

turvallinen reitti, vihreä käytävä,

paikka nukkumavaunussa,

(tai jos ei mahdollista, tavallisessa)

puhdasta vettä, lämmin ateria

(tai jos ei mahdollista, kylmä)

tee heistä näkymättömiä, jos viholliset etsivät heitä

tee heistä näkyviä, jos minä etsin heitä

auta pitämään puhelinlinjat auki
kuljeta viestejä
älä pidä vapaapäiviä.
Uuden aakkoston jumala
pelasta kaatuneet
kirjoita heidän nimensä ylös
ukrainaksi.

Olena Huseinova

Poems

translated by Khrystia Leshchuk

Valentine

She'll be bright, bright as a child.

She'll pull the thread to the eye of a needle
on the first try.

She'll post on Twitter about the news from Syria,
getting scarier by the day.

She'll call her friends on a pajama party,
and while they bake vanilla cupcakes,
she falls asleep on the couch.

While napping, she can hear
how they are gossiping
about her Disney sweaters,
her platonic loves.

She'll go hiking with a big dog
as grey as Nordic summer.

Will share with him sandwiches
and what she was silent about at the pajama party.

She'll be all right –
with her
transparent palms, blue eyes, children games.
But what the hell is the difference, what she will be?
I'm drawing a chalk circle around her:

– Stay
on the last floor of the tall house
in a distant city.
Swing, as if in a baby cradle.
Kiss your oil metatarsals.
One right, one left.

1993. May

There was such a train –

long one and dusty.

It was breathing the fusty sheets,

Black tea.

You rode that train.

The opposite window

Between the side berths –

Upper, lower –

Blackened as mouth

of someone who did not brush his teeth.

«But what if, – you thought, –

They'll start shooting now.

And hit the window

Between the side berths –

Upper, lower.

Outside the window, in the field

They'll start shooting

From something

High-precision

Or even not at all –

and hit.

What happens then
Between the side berths –
Upper, lower?»
But there, in the field,
was nothing.
Or no one.
Or you didn't make it to notice
Neither him, nor his
Weapon.
The train went on,
Cradled by
The track,
Dusty and long.
The window has closed its mouth
Between the side berths
Upper, lower.
And your eyes have closed.

On the surface

1

don't stay too long

in the city, from where the water is disappearing.

don't stay too long

on the street where are no neighbors left.

don't stay too long

in the house that has room for everything.

from the house that holds everything on

run away first.

don't use the words "run away"

cross the border as if you can actually see it.

come late

for a year, or better for two.

skip the massacre in Kielce.

make time for the bikini premiere.

don't follow her career

her cigarettes and medications

don't talk to her about the water

don't call her alien

don't touch her hair

yellow as hay

don't imagine this is the hair of
Rita, Masha, Alina
and twenty-five more
and three hundred and forty more
and four hundred and three more
and four hundred and ten more

2

only in march

only in february

at the dawn

you can gather

sweet milk

into an enamel bowl

add

sugar salt soda vanilla

break eggs

—

thickens thickens

baking till the crust

only in february

only in march

3

Lord of our grasses and winds
find for my friends
in the trunks of their cars
in the pockets of their
suitcases packed in half an hour
the wedding photo of their grannies,
who managed to marry in August 1939,
copper-nickel spoons MHI,
polished to a silver sheen,
hydazepam
“Olenka” chocolate,
passport, marriage certificate,
military ID,
poppy, memory,
snow part.

Lord of all the routes and relocations
find for strangers
a safe road, a green corridor, a place in a compartment,
(and if it doesn't work out, in a platzkart)
clean water, hot food,
(and if it doesn't work, then cold one)

make them invisible when strangers are searching for them
make them big enough when I'm searching for them
help to get them on the phone
deliver messages
work without weekends.
Lord of my alphabet
save my dead
write down their names
in Ukrainian.

Олена Гусейнова

Вірші

Valentine

Вона була світлою-світлою мов дитя.
Затягатиме нитку у вушко голки
З першого разу.
Писатиме в твіттері, що новини з Сирії
З кожним днем все страшніші.
Покличе подруг на піжамну вечірку,
І поки вони пектимуть ванільні кекси
Засне на дивані.
Крізь сон буде чути, як вони пліткують
Про її діснеївські светри,
Про її платонічні кохання.
Ходитиме у походи з великим псом,
Таким сірим, наче північне літо.
Буде ділитися з ним бутербродами
І тим, про що мовчала на піжамній вечірці.
Все буде в неї як треба –
Прозорі долоні, блакитні очі, дитячі ігри.
Втім яка, до біса, різниця, яка вона буде?
Я малюю навколо неї крейдяне коло:
- Залишайся

На останньому поверсі високого будинку

Далекого міста.

Гойдайся, наче в дитячій колисці.

Цілуй свої нафтові плесна.

Праве, ліве.

1993. Травень.

Був такий поїзд –

Курний і довгий.

Дихав прілою постіллю,

Чорним чаєм.

Ти їхав у ньому.

Вікно навпроти

Між боковими полицями –

Верхньою, нижньою –

Чорніло, мов паша

Того, хто нечистив зуби.

«А раптом, - думав ти, -

Зараз почнуть стріляти.

І влучать у вікно

Між боковими полицями –

Верхньою, нижньою.

Там за вікном, у полі

Почнуть стріляти

З чогось

Високоточного

Або невисокоточного –

І влучать.

Що тоді буде

Між боковими полицями –
Верхньою, нижньою?»
Та в полі нічого
Не було.
Або нікого не було.
Або ти не встиг помітити
Ані його, ані його
Зброї.
Поїзд їхав далі,
Курна і довга
Колія
Його колисала.
Вікно закривало свою пащу
Між боковими полицями
Верхньою, нижньою.
І очі твої закривались.

На поверхні

1

не затримуйся

в місті, в якому зникає вода.

не затримуйся

на вулиці, на якій не залишилось сусідів.

не затримуйся,

в домі, в якому тримається все

з дому, на якому тримається все.

утікай першим

не використовуй слова «тікати»

перетинай межу так наче насправді бачиш її

спізнюйся

на рік, або краще на два

пропуская різанину у Кельці.

встигай на прем'єру бікіні.

не слідкуй за її кар'єрою

за її цигарками і пігулками

не говори з нею про воду

чужою її не називай

не торкайся її волосся

жовтого мов сіно

не уявляй що це волосся

Рити Маші Аліни

і ще двадцяти п'яти

і ще триста сорока

і ще чотириста трьох

і ще чотириста десяти

2

тільки у березні

тільки у лютому

на світанку

можна зібрати

солодке молоко

в емальовану миску

всипати

цукор сіль соду ваніль

розбити яйця

-

гусне гусне

запікається до скоринки

тільки у лютому

тільки у березні

3

Господь наших трав і вітрів
знайди для моїх друзів
в багажниках їхніх машин
в кишнях їхніх
валіз зібраних за півгодини
весільну фотографію баби і діда,
які встигли одружитися у серпні 1939,
мельхіорові ложки МНЦ,
начищені до срібного блиску,
гідазепам
шоколадку «Оленка»,
паспорт, свідоцтво про шлюб
військовий квиток,
мак, пам'ять,
арію снігу.

Господь всіх трас і переїздів
знайди для чужих людей
безпечну дорогу, зелений коридор,
місце в купе,
(а якщо не виходить в плацкарті)
чисту воду, гарячу їжу,

(а якщо не виходить холодно)
зроби їх невидимими, коли їх шукають чужі
зроби їх великими, коли їх шукаю я
допомагай додзвонитися
доставляй повідомлення
працой без вихідних.
Господь моєї абетки
врятуй моїх мертвих
запиши їх імена
українською.

Matti Kangaskoski on runoilija, tutkija ja esiintyjä.
Matti Kangaskoski is poet, scholar, and performer.

Natalya Bekhta on kirjallisuudentutkija ja kääntäjä.
Natalya Bekhta is literary scholar and translator.

Olena Huseinova (b. 1979) is a Ukrainian poet, whose intensely autobiographical free verses explore memory, knowledge, anxiety, the boundaries of hope and reality, and irreversibility of experience. Olena's poetry aims at freeing women's writing from fighting patriarchal structures of language and does so by creating territories of one's own where men's laws do not apply – from a girl's room to an entire city. Deeply grounded in jazz, Olena's poems are both dynamic and slow, visual and tonal. Olena Huseinova has published two award-winning collections of poetry. In addition to her writing, currently she works as radio host and radio producer and as a coordinator of cultural programs for a Ukrainian bookstore chain.

Olena Huseinova (s. 1979) on ukrainalainen runoilija, jonka autobiografiset säkeet liikkuvat muistin, tiedon, ahdistuksen, toivon, todellisuuden ja kokemuksen peruuttamattomuuden teemoissa. Huseinova pyrkii runoissaan vapauttamaan kirjoitusta patriarkaalisten kielen rakenteiden kahleista ja luomaan tiloja, joissa miehiset lait eivät päde – tytön huoneesta kokonaiseen kaupunkiin. Runoissa on jazzin rytmi, ja ne ovat hitaita, tonaalisia ja visuaalisia. Huseinova on julkaissut kaksi palkittua runokokoelmaa. Hän työskentelee kirjoittamisen ohessa radiojuontajana ja ohjelmakoordinaattorina kirjakaupassa

VERSOPOLIS